

ks. prof. dr hab. Stanisław Łabendowicz
Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II
Instytut Teologiczny w Radomiu przy Akademii Katolickiej w Warszawie
ul. Młyńska 23/25, 26-616 Radom

RECENZJA

ROZPRAWY DOKTORSKIEJ

ks. mgr. lic. Stanisława Wrońskiego

pt. *Rola i znaczenie chrześcijańskiej postawy służby wspólnotowej
w świetle nauczania bł. Stefana Wyszyńskiego (1901-1981)*

napisanej na Wydziale Teologicznym

Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie

pod kierunkiem ks. dr. hab. Rafała Bednarczyka, prof. uczelni,

Warszawa 2026, ss. 310.

1. Wprowadzenie

Bł. Stefan Wyszyński należy do najwybitniejszych postaci Kościoła katolickiego w Polsce XX wieku. Jego nauczanie nie ograniczało się do obrony wolności Kościoła wobec systemu komunistycznego, lecz stanowiło spójną wizję człowieka, rodziny, narodu i społeczeństwa, opartą na Ewangeli i oraz personalizmie chrześcijańskim. Był pasterzem, wychowawcą narodu i prorokiem nadziei, który konsekwentnie przypominał, że odnowa życia społecznego rozpoczyna się od odnowy człowieka.

W centrum jego refleksji znajdowała się godność osoby ludzkiej, stworzonej na obraz i podobieństwo Boga (por. Rdz 1,26) oraz odkupionej przez Chrystusa (por. 1 P 1,18-19). Człowiek nie jest jednostką żyjącą dla siebie, lecz osobą powołaną do życia we wspólnocie i do odpowiedzialności za innych. Dlatego bł. Stefan Wyszyński wielokrotnie podkreślał, że miarą dojrzałości chrześcijańskiej nie jest władza ani sukces, lecz zdolność do bezinteresownej służby.

Chrześcijańska postawa służby wspólnotowej w nauczaniu bł. Stefana Wyszyńskiego wyrasta z trzech podstawowych źródeł. Pierwszym jest Pismo Święte, a zwłaszcza osoba Jezusa Chrystusa. Prymas Tysiąclecia odczytywał całe życie Chrystusa jako objawienie miłości służebnej Boga wobec człowieka. Szczególnym wzorem pozostawały dla niego słowa Jezusa:

„Syn Człowieczy nie przyszedł, aby Mu służyło, lecz aby służyć i oddać swoje życie jako okup za wielu” (Mk 10,45).

Drugim fundamentem było nauczanie Kościoła, zwłaszcza personalizizm chrześcijański rozwijany przez papieży XX wieku i pogłębiony przez Jan Paweł II. Bł. Stefan Wyszyński ukazywał służbę jako konsekwencję godności osoby ludzkiej oraz podstawową formę realizacji przykazania miłości.

Trzecim źródłem była duchowość maryjna. Program *Soli Deo per Mariam* (z łac. *Sa-memu Bogu przez Maryję*) nie miał charakteru jedynie pobożnościowego. Maryja była dla Prymasa doskonałym wzorem służby Bogu i ludziom. Jej postawa podczas nawiedzenia św. Elżbiety, w Kanie Galilejskiej czy pod krzyżem ukazywała, że prawdziwa wielkość ro-dzi się z pokornej służby.

Prymas Wyszyński wskazywał, że chrześcijanin powinien służyć: Bogu przez wierność Ewangelii, rodzinie przez ofiarną miłość, Kościołowi przez aktywne uczestnictwo w jego misji, Ojczyźnie przez uczciwą pracę i troskę o dobro wspólne, każdemu człowiekowi przez szacunek dla jego godności. W ten sposób służba staje się stylem życia, a nie jedynie okazjonalnym działaniem. Najważniejszym przesłaniem Prymasa Tysiąclecia jest przekonanie, że człowiek odnajduje siebie przez dar z siebie.

2. Temat i cel rozprawy

Przedłożona do recenzji rozprawa doktorska ks. mgr. lic. Stanisława Wrońskiego pt. *Rola i znaczenie chrześcijańskiej postawy służby wspólnotowej w świetle nauczania bł. Stefana Wyszyńskiego (1901-1981)* podejmuje problem badawczy o wysokiej wartości naukowej, teologicznej i pastoralnej. Autor koncentruje swoje badania na analizie jednej z fundamentalnych kategorii antropologii i etyki chrześcijańskiej – postawy służby wspólnotowej, ukazując ją w perspektywie nauczania bł. Stefana Wyszyńskiego. Wybór tematu należy uznać za trafny, oryginalny i odpowiadający współczesnym potrzebom refleksji teologicznej, zwłaszcza w obszarze teologii moralnej, katolickiej nauki społecznej oraz teologii pastoralnej.

Na szczególne podkreślenie zasługuje fakt, że Autor nie ogranicza się do historycznego przedstawienia poglądów Prymasa Tysiąclecia, lecz podejmuje próbę ich systematycznej rekonstrukcji oraz ukazania ich aktualności wobec współczesnych wyzwań społecznych, moralnych i eklezyjalnych. Rozprawa wpisuje się tym samym w nurt badań nad personalistyczną wizją człowieka, wspólnoty i dobra wspólnego, stanowiących jeden z najważniejszych elementów nauczania bł. Stefana Wyszyńskiego.

Słusznie zauważono we wstępie rozprawy, że – według Prymasa Wyszyńskiego – każdy człowiek potrzebuje wspólnoty, począwszy od tej fundamentalnej, jaką jest rodzina, aż po najbardziej złożone wspólnoty, takie jak naród czy Kościół (s. 9). To przekonanie stanowi właściwy klucz interpretacyjny całej pracy. Autor trafnie wychodzi z założenia, że służba nie jest jedynie indywidualną cnotą moralną, lecz podstawową zasadą budowania relacji międzyludzkich oraz trwałych wspólnot życia społecznego i kościelnego. W tym kontekście temat rozprawy posiada nie tylko wymiar teoretyczny, ale również wyraźny walor praktyczny, odpowiadając na współczesne problemy związane z kryzysem więzi społecznych, osłabieniem odpowiedzialności za dobro wspólne, postępującym indywidualizmem oraz potrzebą odbudowy kultury solidarności.

Cel rozprawy został sformułowany jasno i poprawnie metodologicznie. Autor określa go jako wydobycie zasadniczych elementów nauczania bł. Stefana Wyszyńskiego dotyczących roli i znaczenia chrześcijańskiej postawy służby wspólnotowej oraz ich pogłębionej analizy teologicznej. Cel ten zostaje następnie doprecyzowany poprzez postawienie pytania o oryginalność i nowatorstwo myśli Prymasa Tysiąclecia oraz jej wkład w rozwój polskiej refleksji teologicznej i społecznej. Tak sformułowany cel posiada charakter zarówno poznawczy, interpretacyjny, jak i syntetyczny, odpowiadając wymaganiom stawianym rozprawom doktorskim.

Na uznanie zasługuje również fakt, że Autor nie porzeka na analizie historycznej, lecz podejmuje próbę wykazania aktualności nauczania bł. Stefana Wyszyńskiego dla współczesnego Kościoła i społeczeństwa. Dzięki temu rozprawa wykracza poza ramy klasycznego studium historyczno-teologicznego i posiada wyraźny wymiar pastoralny oraz społeczny. W sposób przekonujący ukazuje, że chrześcijańska postawa służby wspólnotowej pozostaje jedną z podstawowych dróg realizacji powołania człowieka oraz budowania dobra wspólnego w rodzinie, Kościele i życiu społecznym.

Temat rozprawy należy ocenić bardzo wysoko. Jest on aktualny, dobrze osadzony w źródłach teologicznych oraz posiada znaczący potencjał badawczy. Wybór nauczania bł. Stefana Wyszyńskiego jako przedmiotu analiz jest w pełni uzasadniony, zwłaszcza w kontekście rosnącego zainteresowania jego myślą po beatyfikacji Prymasa oraz jej znaczeniem dla współczesnej teologii, duszpasterstwa i katolickiej nauki społecznej.

Pozytywnie należy ocenić także sposób sformułowania celu rozprawy. Jest on precyzyjny, realistyczny i konsekwentnie podporządkowany głównemu problemowi badawczemu. Autor słusznie zmierza nie tylko do odtworzenia nauczania bł. Stefana Wyszyńskiego, lecz również do ukazania jego oryginalnego wkładu w rozwój personalistycznej koncepcji służby wspólnotowej oraz jego znaczenia dla współczesnej refleksji teologicznej.

Można jednak sformułować jedną uwagę o charakterze metodologicznym. W świetle celu rozprawy warto byłoby jeszcze wyraźniej sprecyzować, na czym polega owo „novum” nauczania bł. Stefana Wyszyńskiego. Czy dotyczy ono samego rozumienia służby, jej personalistycznego uzasadnienia, zastosowania do życia społecznego czy też oryginalnej syntezy tych elementów? Jaśniejsze określenie tego aspektu już we wstępie pozwoliłoby pełniej wyeksponować własny wkład badawczy Autora.

Uwagi te nie wpływają jednak na ogólną, bardzo pozytywną ocenę tematu i celu rozprawy. Należy stwierdzić, że zostały one dobrane trafnie, odpowiadają współczesnym potrzebom badań teologicznych oraz stwarzają solidne podstawy do przeprowadzenia pogłębionej analizy naukowej, której wyniki wnoszą wartościowy wkład do rozwoju polskiej myśli teologicznej, pogłębiają rozumienie personalistycznych podstaw chrześcijańskiej postawy służby wspólnotowej oraz ukazują aktualność nauczania bł. Stefana Wyszyńskiego wobec wyzwań Kościoła i współczesnego życia społecznego.

3. Struktura i metodologia rozprawy – ocena merytoryczna

Przedłożona rozprawa doktorska liczy 310 stron i posiada przejrzystą, logiczną oraz poprawnie skonstruowaną strukturę, odpowiadającą wymaganiom stawianym pracom naukowym w dyscyplinie nauki teologiczne. Obejmuje: spis treści, wykaz skrótów, wstęp, cztery rozdziały merytoryczne, zakończenie oraz obszerną bibliografię, podzieloną na źródła podstawowe (pisma bł. Stefana Wyszyńskiego), źródła teologiczne, akty prawne administracji państwowej oraz literaturę przedmiotu. Taki układ świadczy o dobrej organizacji materiału badawczego i ułatwia czytelnikowi śledzenie toku prowadzonych analiz.

Na pozytywną ocenę zasługuje przemyślana konstrukcja całej rozprawy, oparta na zasadzie przechodzenia od zagadnień fundamentalnych do ich konkretnych implikacji pastoralnych i społecznych. Autor prowadzi wywód zgodnie z logiką właściwą badaniom teologicznym – od refleksji nad chrześcijańskim rozumieniem służby, poprzez jej realizację w małżeństwie i rodzinie, aż do ukazania jej znaczenia w życiu społecznym i moralnym.

Rozdział pierwszy: *Chrześcijańska koncepcja służby wspólnotowej* przedstawia chrześcijańską koncepcję służby w Kościele – Jezusa Chrystusa, Maryję, Apostołów i pierwszych diakonów jako wzorów postawy służby dla każdego człowieka, a także współczesną posługę biskupów, kapłanów, osób konsekrowanych oraz osób świeckich.

Rozdział drugi: *Rola postawy służby w życiu wspólnoty małżeńskiej* poświęcony jest małżeństwu jako przymierzowi miłości służebnej – sakramentalność małżeństwa, jego przymioty (świętość, jedność i nierozzerwalność) i cele oraz powołanie do niego.

Rozdział trzeci: *Rodzina jako Kościół domowy i wspólnota miłości służebnej* dotyczy udziału rodziny, zbudowanej na sakramencie małżeństwa, w potrójnej misji Chrystusa: prorockiej, kapłańskiej, królewskiej. Jako wzór dla rodzin chrześcijańskich ukazano tu Świętą Rodzinę z Nazaretu.

Rozdział czwarty: *Chrześcijańska postawa służby wspólnotowej w wymiarze moralno-społecznym* analizuje postawę służby w wymiarze społeczno-moralnym jako drogę powołania chrześcijańskiego polegającego na wiernym naśladowaniu Chrystusa. Zwrócono tu uwagę na służbę życiu, działalność charytatywną oraz służbę jako zasadę życia społecznego i działalności politycznej.

Całość cechuje wewnętrzna spójność oraz zachowanie właściwych proporcji pomiędzy częścią teoretyczną i analityczną. Poszczególne rozdziały pozostają ze sobą w logicznym związku, a ich kolejność sprzyja systematycznemu rozwijaniu głównego problemu badawczego. Konstrukcja rozprawy świadczy o dobrej umiejętności porządkowania materiału oraz o konsekwencji w realizacji przyjętych założeń badawczych.

Na uznanie zasługuje również dobór problemu badawczego i sposób jego uzasadnienia. Autor trafnie wykazuje potrzebę ponownego odczytania nauczania bł. Stefana Wyszyńskiego w świetle współczesnych wyzwań moralnych, społecznych i kulturowych. Słusznie wskazuje, że chrześcijańska postawa służby nie może być rozumiana jedynie jako przejaw indywidualnej pobożności, lecz stanowi kategorię o doniosłym znaczeniu wspólnotowym, wychowawczym i społecznym.

Od strony metodologicznej rozprawa została przygotowana poprawnie i zgodnie z zasadami obowiązującymi w naukach teologicznych. Autor we wstępie jasno określił zastosowane metody badawcze oraz konsekwentnie wykorzystał je w toku prowadzonych analiz. Szczególnie należy podkreślić właściwe zastosowanie metody historyczno-teologicznej, umożliwiającej rekonstrukcję nauczania bł. Stefana Wyszyńskiego w jego historycznym i eklesjalnym kontekście. Uzupełniają ją analiza krytyczna źródeł, metoda analityczno-porównawcza oraz interpretacja tekstów źródłowych, dzięki którym Autor nie ogranicza się do prostego opisu materiału, lecz podejmuje próbę jego teologicznej syntezy i interpretacji.

Na pozytywną ocenę zasługuje umiejętność krytycznej selekcji materiału źródłowego oraz poprawne wykorzystanie literatury przedmiotu. Aparat naukowy został opracowany starannie i spełnia wymagania warsztatu naukowego. Przypisy są prowadzone konsekwentnie, a dokumentacja źródłowa pozwala na weryfikację przywoływanych treści.

Istotnym walorem rozprawy jest również bogata i dobrze dobrana bibliografia. Autor wykorzystał nie tylko podstawowe pisma bł. Stefana Wyszyńskiego, ale także dokumenty Kościoła, opracowania z zakresu teologii moralnej, katolickiej nauki społecznej, filozofii personalistycznej oraz historii Kościoła. Tak szeroki zakres literatury umożliwia wieloaspektowe ujęcie badanego zagadnienia i świadczy o dobrej orientacji Autora w stanie współczesnych badań.

Pod względem strukturalnym i metodologicznym rozprawa zasługuje na wysoką ocenę. Jej układ jest logiczny, przejrzysty i konsekwentnie podporządkowany realizacji głównego celu badawczego. Zastosowane metody badawcze zostały dobrane adekwatnie do charakteru problemu i wykorzystane w sposób poprawny. Autor wykazuje dojrzałość warsztatu naukowego, umiejętność krytycznej analizy źródeł oraz zdolność do formułowania syntetycznych wniosków. Rozprawa spełnia wymagania metodologiczne stawiane pracom doktorskim w dyscyplinie nauki teologicznej i stanowi przykład rzetelnie opracowanego studium źródłowo-analitycznego. Jedyną sugestią, która mogłaby jeszcze podnieść wartość metodologiczną pracy, byłoby wyraźniejsze zaakcentowanie we wstępie oryginalnego wkładu badawczego autora oraz precyzyjniejsze zdefiniowanie pojęcia „chrześcijańskiej postawy służby wspólnotowej”, stanowiącego kluczową kategorię całej rozprawy. Uwagi te mają jednak charakter uzupełniający i nie wpływają na pozytywną ocenę całości.

4. Ocena merytoryczna rozprawy doktorskiej

Przedłożona rozprawa doktorska przedstawia wysoki poziom merytoryczny i stanowi wartościowe opracowanie z zakresu teologii moralnej, teologii pastoralnej oraz katolickiej nauki społecznej. Autor podjął problem badawczy o istotnym znaczeniu dla współczesnej refleksji teologicznej, ukazując chrześcijańską postawę służby wspólnotowej jako jedną z fundamentalnych kategorii życia chrześcijańskiego oraz zasadę budowania wspólnoty Kościoła, rodziny i społeczeństwa.

Podstawowym walorem rozprawy jest konsekwentne ukazanie ścisłego związku pomiędzy personalistyczną wizją człowieka, charakterystyczną dla nauczania bł. Stefana Wyszyńskiego, a chrześcijańskim rozumieniem służby. Autor przekonująco wykazuje, że służba

nie jest jedynie postawą etyczną czy społeczną, lecz wypływa z godności osoby ludzkiej stworzonej na obraz Boga (por. Rdz 1,26) i znajduje swoje najpełniejsze uzasadnienie w osobie Jezusa Chrystusa – Sługi wszystkich (por. Mk 10,45). Dzięki temu rozprawa posiada wyraźną spójność teologiczną i antropologiczną.

Na szczególną uwagę zasługuje umiejętność ukazania aktualności nauczania bł. Stefana Wyszyńskiego wobec współczesnych problemów społecznych. Autor trafnie wskazuje, że kryzys więzi międzyludzkich, osłabienie odpowiedzialności obywatelskiej, narastający indywidualizm oraz zanikanie troski o dobro wspólne sprawiają, iż personalistyczna koncepcja służby Prymasa Tysiąclecia zachowuje pełną aktualność i może stanowić cenną inspirację zarówno dla życia Kościoła, jak i współczesnego społeczeństwa.

Ocena poszczególnych rozdziałów

Rozdział pierwszy: *Chrześcijańska koncepcja służby wspólnotowej* stanowi właściwy fundament całej rozprawy. Autor ukazuje biblijne i teologiczne rozumienie służby jako jednej z podstawowych kategorii życia chrześcijańskiego. Analizuje jej źródła w Piśmie Świętym oraz nauczaniu Kościoła, wskazując, że służba znajduje swoje najpełniejsze urzeczywistnienie w osobie Jezusa Chrystusa, który „nie przyszedł, aby Mu służyli, lecz żeby służyć” (Mk 10,45). Rozdział ten dobrze przygotowuje grunt pod dalsze analizy.

Rozdział drugi: *Rola postawy służby w życiu wspólnoty małżeńskiej* przekonująco ukazuje małżeństwo jako wspólnotę wzajemnego daru i odpowiedzialności. W świetle nauczania bł. Stefana Wyszyńskiego służba małżonków nie oznacza podporządkowania jednej osoby drugiej, lecz wzajemne oddanie, współpracę z łaską sakramentu oraz budowanie komunii osób. Rozdział posiada zarówno walor teologiczny, jak i pastoralny.

Rozdział trzeci: *Rodzina jako Kościół domowy i wspólnota miłości służebnej* jest jednym z najbardziej wartościowych fragmentów rozprawy. Autor ukazuje rodzinę jako pierwsze środowisko wychowania do służby, odpowiedzialności i miłości bliźniego. Szczególnie cenne jest odwołanie do personalistycznej wizji rodziny obecnej w nauczaniu bł. Stefana Wyszyńskiego oraz jej zestawienie z nauczaniem Soboru Watykańskiego II i św. Jana Pawła II.

Rozdział czwarty: *Chrześcijańska postawa służby wspólnotowej w wymiarze moralno-społecznym* stanowi naturalne zwieńczenie całej rozprawy. Autor wychodzi poza wymiar życia rodzinnego, ukazując służbę jako fundament odpowiedzialności społecznej, dobra wspólnego, solidarności oraz zaangażowania chrześcijan w życie społeczne i narodowe. W tym miejscu szczególnie wyraźnie ukazana została aktualność nauczania bł. Stefana Wyszyńskiego wobec współczesnych problemów społecznych.

Walory naukowe

Do najważniejszych osiągnięć rozprawy należy zaliczyć:

- konsekwentne i logiczne przedstawienie personalistycznych podstaw chrześcijańskiej postawy służby;
- umiejętne połączenie refleksji biblijnej, teologicznej, moralnej i społecznej;
- trafne ukazanie integralnego związku między służbą, godnością osoby ludzkiej i dobrem wspólnym;
- wykazanie aktualności nauczania bł. Stefana Wyszyńskiego dla współczesnej teologii, duszpasterstwa i życia społecznego;
- poprawne formułowanie wniosków wynikających z przeprowadzonych analiz.

Autor wykazuje zdolność samodzielnego prowadzenia badań naukowych, krytycznej analizy materiału źródłowego oraz syntetycznego ujmowania złożonych zagadnień teologicznych.

Strona formalna

Na pozytywną ocenę zasługuje również język rozprawy. Autor posługuje się poprawnym i precyzyjnym językiem naukowym. Terminologia teologiczna stosowana jest konsekwentnie, wywód pozostaje logiczny i uporządkowany, a styl opracowania odpowiada wymaganiom stawianym rozprawom doktorskim. Widoczna jest dbałość o rzeczowość argumentacji oraz unikanie publicystycznego charakteru wypowiedzi.

5. Uwagi krytyczne

Pomimo licznych walorów rozprawy można wskazać również kilka kwestii, które mogłyby zostać rozwinięte lub doprecyzowane.

Po pierwsze, warto byłoby wyraźniej wyeksponować oryginalny wkład bł. Stefana Wyszyńskiego na tle wcześniejszej tradycji katolickiej nauki społecznej oraz personalizmu chrześcijańskiego, zwłaszcza w odniesieniu do nauczania papieży XX wieku.

Po drugie, w niektórych fragmentach warto byłoby szerzej zaakcentować odniesienia do współczesnych badań nad społecznym wymiarem chrześcijaństwa oraz bardziej wyraźnie skonfrontować nauczanie bł. Stefana Wyszyńskiego z aktualnym nauczaniem Kościoła, zwłaszcza w perspektywie dokumentów społecznych ostatnich pontyfikatów papieskich.

Po trzecie, rozprawa mogłaby zostać uzupełniona o szerszą analizę recepcji nauczania Prymasa Tysiąclecia w posoborowej refleksji teologicznej i współczesnym duszpasterstwie.

Po czwarte, w zakończeniu warto byłoby mocniej zaakcentować praktyczne implikacje przeprowadzonych badań dla współczesnej formacji chrześcijańskiej, duszpasterstwa rodzin, wychowania społecznego oraz działalności wspólnot kościelnych.

Uwagi te mają jednak charakter uzupełniający i nie wpływają na pozytywną ocenę całości pracy.

Całość rozprawy należy ocenić bardzo wysoko. Autor wykazał się dobrą znajomością źródeł, dojrzałością metodologiczną oraz umiejętnością prowadzenia samodzielnej refleksji naukowej. Praca wnosi wartościowy wkład do badań nad nauczaniem bł. Stefana Wyszyńskiego, ukazując chrześcijańską postawę służby wspólnotowej jako jedną z kluczowych kategorii personalizmu chrześcijańskiego oraz ważny element współczesnej teologii moralnej i katolickiej nauki społecznej. Opracowanie posiada również wyraźny wymiar pastoralny i społeczny, dzięki czemu jego wyniki mogą znaleźć zastosowanie zarówno w refleksji akademickiej, jak i w praktyce duszpasterskiej oraz formacyjnej Kościoła. Rozprawa spełnia wymagania stawiane pracom doktorskim i stanowi wartościowe osiągnięcie naukowe.

6. Pytania do Autora rozprawy

Proszę o odpowiedzi na następujące pytania:

1. Na czym polega oryginalny wkład bł. Stefana Wyszyńskiego w rozwój chrześcijańskiej koncepcji służby wspólnotowej na tle wcześniejszego nauczania Kościoła oraz współczesnego personalizmu chrześcijańskiego?
2. Jakie najważniejsze implikacje pastoralne i społeczne wynikają z nauczania bł. Stefana Wyszyńskiego o służbie wspólnotowej dla współczesnego Kościoła w Polsce, zwłaszcza w formacjach kapłanów, małżeństw, rodzin i wiernych świeckich?

7. Wniosek końcowy

Przedstawiona rozprawa stanowi samodzielne opracowanie naukowe, odpowiadające wymaganiom stawianym dysertacjom doktorskim. Autor wykazał się znajomością analizowanej problematyki, umiejętnością prowadzenia badań naukowych oraz zdolnością formułowania własnych wniosków opartych na rzetelnej analizie materiału źródłowego i literatury przedmiotu. Daje On również wyczerpującą i samodzielną odpowiedź na postawione pytanie: „Na ile nauczanie Stefana Wyszyńskiego stanowi *novum* i jego oryginalny wkład w rozwój polskiej myśli teologicznej?” (s. 20).

Podsumowując, rozprawę oceniam pozytywnie. Stanowi ona wartościowy wkład do badań nad nauczaniem bł. Stefana Wyszyńskiego oraz nad chrześcijańską koncepcją służby wspólnotowej. Praca spełnia wymogi stawiane rozprawom doktorskim pod względem merytorycznym, metodologicznym i formalnym.

W związku z powyższym stwierdzam, że przedłożona rozprawa doktorska pt. *Rola i znaczenie chrześcijańskiej postawy służby wspólnotowej w świetle nauczania bł. Stefana Wyszyńskiego (1901-1981)* spełnia wymagania określone w obowiązujących przepisach dotyczących rozpraw doktorskich. Wnoszę zatem do Rady Dyscypliny Nauk Teologicznych Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie o dopuszczenie ks. mgr. lic. Stanisława Wrońskiego do dalszych etapów postępowania w sprawie nadania stopnia doktora nauk teologicznych.

Radom, 11 sierpnia 2026 r.